

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 222/21
Λουξεμβούργο, 16 Δεκεμβρίου 2021

Απόφαση στην υπόθεση C-203/20
AB κ.λπ. (Ανάκληση αμνηστίας)

Η αρχή ne bis in idem δεν αντιτίθεται στην έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως κατά των προσώπων τα οποία κατηγορούνται ότι απήγαγαν τον υιό πρώην Προέδρου της Σλοβακίας

Η παύση των ποινικών διώξεων λόγω αμνηστίας και η ανάκληση της αμνηστίας δεν εμποδίζουν την έκδοση εντάλματος συλλήψεως, δεδομένου ότι οι εθνικές δικαστικές αρχές δεν έχουν εισέτι αποφανθεί επί της ποινικής ευθύνης των κατηγορουμένων

Πρώην μέλη των σλοβακικών υπηρεσιών ασφαλείας κατηγορούνται στη Σλοβακία ότι διέπραξαν, το 1995, σωρεία ποινικών αδικημάτων καθώς και αρπαγή προς τον σκοπό μεταφοράς του θύματος στην αλλοδαπή, το οποίο ήταν ο υιός του τότε Προέδρου της Σλοβακίας.

Στις 3 Μαρτίου 1998, ο Σλοβάκος Πρωθυπουργός, ο οποίος, λόγω της λήξεως της θητείας του Προέδρου της Σλοβακικής Δημοκρατίας, ασκούσε τότε τις εξουσίες του, αποφάσισε τη χορήγηση αμνηστίας για τα αδικήματα αυτά. Οι ποινικές διαδικασίες οι οποίες είχαν κινηθεί για τα εν λόγω αδικήματα έπαυσαν ως εκ τούτου οριστικώς στις 29 Ιουνίου 2001. Σύμφωνα με τη σλοβακική νομοθεσία, η παύση των ποινικών διώξεων παρήγαγε τα αποτελέσματα αθωωτικής αποφάσεως.

Με ψήφισμα της 5ης Απριλίου 2017, το Národná rada Slovenskej republiky (Εθνικό Κοινοβούλιο της Σλοβακικής Δημοκρατίας) ανακάλεσε την αμνηστία. Το Ústavný súd Slovenskej republiky (Συνταγματικό Δικαστήριο της Σλοβακικής Δημοκρατίας) έκρινε εν συνεχεία ότι το εν λόγω ψήφισμα ήταν σύμφωνο προς το Σύνταγμα. Κατόπιν αυτού, επαναλήφθηκαν οι ποινικές διώξεις οι οποίες είχαν παύσει λόγω της αμνηστίας.

Επιληφθέν των διαδικασιών αυτών, το Okresný súd Bratislava III (πρωτοβάθμιο δικαστήριο της τρίτης περιφέρειας της Μπρατισλάβας, Σλοβακία) προτίθεται να εκδώσει ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως εις βάρος ενός εκ των κατηγορουμένων. Στη συνάφεια αυτή, ερωτά κατ' ουσίαν το Δικαστήριο εάν, υπό τις περιστάσεις της παρούσας υποθέσεως, η έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, αφενός, και η ανάκληση της αμνηστίας, αφετέρου, συνάδουν προς το δίκαιο της Ένωσης και, ειδικότερα, προς τον Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σλοβακικό δικαστήριο στηρίζει τις επιφυλάξεις του μεταξύ άλλων στην αρχή ne bis in idem¹, δεδομένου ότι η κινηθείσα ποινική διαδικασία κατά του οικείου προσώπου για τα αποδιδόμενα αδικήματα έχει ήδη οριστικώς παύσει.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο επισημαίνει, κατ' αρχάς, **ότι η διαφορά της κύριας δίκης διέπεται από το δίκαιο της Ένωσης στον βαθμό που η απόφαση-πλαίσιο για το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως² και, ως εκ τούτου, οι διατάξεις του Χάρτη περί της αρχής ne bis in idem, όπως η αρχή αυτή τίθεται σε εφαρμογή μεταξύ άλλων με την απόφαση-πλαίσιο, μπορούν να εφαρμοσθούν στη διαδικασία εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως την οποία προτίθεται να κινήσει το σλοβακικό δικαστήριο.**

¹ Κατά την εν λόγω αρχή, κανείς δεν διώκεται ούτε τιμωρείται ποινικά για αδίκημα για το οποίο έχει ήδη αθωωθεί ή καταδικασθεί εντός της Ένωσης με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου σύμφωνα με τον νόμο.

² Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών - Δηλώσεις τις οποίες έκαναν ορισμένα κράτη μέλη με την ευκαιρία της έκδοσης της απόφασης-πλαισίου (ΕΕ 2002, L 190, σ. 1).

Εν συνεχεία, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι **επίκληση της αρχής ne bis in idem είναι δυνατή μόνον στην περίπτωση κατά την οποία έχει εξετασθεί η ποινική ευθύνη του ενδιαφερομένου και έχει εκδοθεί απόφαση για αυτόν**. Πράγματι, μόνον μια τέτοια ερμηνεία συνάδει προς τον θεμιτό σκοπό της αποτροπής του κινδύνου ατιμωρησίας των προσώπων που έχουν διαπράξει ποινικό αδίκημα.

Συναφώς, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η απόφαση της 29ης Ιουνίου 2001 με την οποία έπαυσαν οι κινηθείσες ποινικές διώξεις κατά των οικείων προσώπων παράγει, κατά το εθνικό σλοβακικό δίκαιο, τα αποτελέσματα αθωωτικής αποφάσεως.

Εντούτοις, το Δικαστήριο φρονεί ότι, ανεξαρτήτως της φύσεως και των αποτελεσμάτων της αποφάσεως αυτής στο σλοβακικό δίκαιο, από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του φαίνεται να προκύπτει ότι **η εν λόγω απόφαση είχε ως μοναδικό αποτέλεσμα την παύση των προαναφερθεισών ποινικών διώξεων, πριν τα σλοβακικά δικαστήρια μπορέσουν να αποφανθούν επί της ποινικής ευθύνης των κατηγορουμένων**.

Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι, **στον βαθμό που η απόφαση της 29ης Ιουνίου 2001 είχε εκδοθεί πριν από την εκτίμηση της ποινικής ευθύνης των οικείων κατηγορουμένων, η αρχή ne bis in idem δεν αντιτίθεται στην έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως εις βάρος τους**.

Τέλος, το Δικαστήριο φρονεί ότι εθνική νομοθεσία η οποία προβλέπει νομοθετικής φύσεως διαδικασία για την ανάκληση αμνηστίας καθώς και δικαστική διαδικασία με αντικείμενο τον έλεγχο της συνταγματικότητας της εν λόγω ανακλήσεως δεν θέτει σε εφαρμογή το δίκαιο της Ένωσης. Συνεπώς, οι εν λόγω διαδικασίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106